

СТАНОВИЩЕ

от доц. Станислава Кателиева Георгиева, дх

катедра Химия, Факултет Фармация, Медицински Университет – Варна

stgeorgieva@mu-varna.bg, служ. тел. 052 677-050 вътр. 2934

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по Химия във Фармацевтичен
факултет на МУ - Варна

Съгласно заповед на Ректора № Р-109-460/25.07.2018 на МУ-Варна съм определена да изготвя становище по представени документи за конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2 „Химически науки“, по специалност Химия, за нуждите на Факултет Фармация, Катедра Химия, обявен в ДВ бр.36/27.04.2018 г.

В конкурса като кандидат участва гл. ас. Диана Атанасова Добрева, дх от катедра Химия. Представени са всички необходими документи, съгласно изискванията на Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Варна.

1. Общо описание на представените материали по конкурса

За участие в конкурса кандидатът гл. ас. Диана Добрева е представила общо 37 научни публикации, от които:

- Автореферат на дисертационен труд на тема „Мастноразтворими витамини в черноморски и сладководни риби“
- 8 бр. пълнотекстови публикации в чуждестранни списания като равностойни на монографичен труд (съгласно изискване на правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна
- Глава от книга
- 26 пълнотекстови публикации в научни списания:
  - 8 от тях са публикувани в чуждестранни научни издания
  - 18 от тях в български научни списания и сборници от научни форуми.

Представени са и 2 кратки научни съобщения в чуждестранни издания.

От представените като равностойни на монографичен труд публикации (общо 8) в чуждестранни списания, 3 бр. са с импакт фактор (общ IF= 1,89), съгласно изискването на правилника на МУ-Варна.

От представените 26 публикации в пълен текст 4 са в списания с импакт фактор (общ IF= 1,63), а 9 са отпечатани в сборници с научни трудове от конференции в България.

2. Оценка на научно-изследователската работа

Приносите от научно-изследователската дейност на кандидата са коректно описани в приложената справка. Те са систематизирани в няколко направления като отразяват най-важните научно-приложни резултати от изследванията, представени в научните публикации.

Диана Добрева започва професионалното си развитие и научната си дейност през 2000 г. в Пловдивски Университет „П. Хилендарски“ като асистент, където работи до 2008 г в научно направление 1. *Синтез и структурен анализ на органични съединения*. В тази област е представила 4 пълнотекстови научни публикации, като в една от тях е първи автор. Проучванията в това направление са насочени към изследвания върху електронния строеж и структурата на три органични съединения – натриев етил ксантолегенат (флотационен агент), 2-(2`4`-динитробензил) пиридин и адамантилиден-[1-(2,5-диметил-3-фурил)етилиден]сукцин анхидрид (фотохромно-активни вещества) чрез използване на инфрачервена спектроскопия с Фурье трасформация. Фотоизомерите на адамантилиден-[1-(2,5-диметил-3-фурил)етилиден]сукцин анхидрид могат да бъдат използвани като материали за презаписвани носители на оптична информация, за подготовка на холограми, фотохромни лещи, интегрирана оптика, оптични ключове и др.

През 2008 г. Д. Добрева постъпва на работа в МУ-Варна и продължава научното си развитие в друго научно направление – *Анализ на мастноразтворими витамини в рибна тъкан* под ръководството на проф. Мона Станчева и проф. Любомир Македонски. Тя провежда изследвания за определяне на съдържанието на мастноразтворими витамини в морски и сладководни риби. На по-късен етап изследванията са разширени чрез определяне на промените в количествата на мастноразтворимите витамини под влияние на термична обработка или съхранение при ниска температура.

В тази област тя разработва дисертационен труд на тема „Мастноразтворими витамини в черноморски и сладководни риби“ за придобиване на образователна и научна степен „доктор по химия“ като резултатите са публикувани в 16 пълнотекстови статии.

По-важните научни приноси на Добрева от дисертационния труд са:

- Модифициран и приложен хроматографски (HPLC) метод за едновременно количествено определяне на витамин А и витамин Е в ядивна рибна тъкан.
- Разработен и валидиран е HPLC метод за едновременно количествено определяне на мастноразтворими витамини A, D2, D3 и E в ядивна рибна тъкан. Този метод има потенциал за приложение при определянето на тези витамини и в други храни.
- Извършено е систематично изследване за съдържанието на витамини A, D3 и E в черноморски и сладководни рибни видове. Получените резултати могат да се използват за създаване на база с данни за химичния състав на храни.

- Изследвано е влиянието на топлинната обработка и съхранение при ниска температура на рибите, върху съдържанието на витамини A, D3 и E, в ядивната тъкан.
- Направена е оценка на диетичния прием на витамини A, D3 и E, осигуряван от 100 g ядивна рибна тъкан, спрямо физиологичните норми за различни възрастови групи за България.

Гл. ас. Добрева продължава своето развитие след защитата на докторската ѝ дисертация в ново научно направление *Анализ на мастноразтворими нутриенти в матрици от растителен и животински произход*. Извършва изследвания за определяне съдържанието на мастноразтворими нутриенти в сладководни микроводорасли и черноморски макроводорасли, черноморски миди и риби (11 от научните публикации са в тази област).

Приносът на Добрева е в разработване на аналитичен метод за количествено определяне на астаксантин, β-каротен, холестерол и витамини A, D2, D3 и E в матрици от растителен и животински произход чрез HPLC. Направени са промени в етапите на пробоподготовка и на хроматографския анализ. Резултати от анализи на култивирани миди от Черноморското крайбрежие за съдържание на мастноразтворими витамини (A, E and D3), и каротеноиди (astaxanthin, beta-carotene) са публикувани в глава от книга в чуждестранно издателство.

Диана Добрева е първи автор в 9 от представените пълнотекстови публикации (общо 35), а в 15 - втори автор, което доказва нейния принос и високо научно ниво в изследователската област, в която работи.

Цитирания

Според представената справка в научната литература са намерени общо 66 цитата (без самоцитирания), което потвърждава актуалността на тематиката и значимостта на научните резултати на Диана Добрева.

Участия в научни форуми

Диана Добрева е участвала в 50 международни и национални научни форуми с постери и доклади с публикувани резюмета в сборници от проведените научни събития.

Участия в проекти

Гл. ас. Добрева участва в разработване и реализиране на 7 научно-изследователски проекта като в 6 от тях участва като експерт - изследовател, а в един като докторант.

Изследователският опит и научният потенциал на Добрева би могъл да получи изява с разработване на голям научно-изследователски проект, който да бъде под нейно ръководство.

Научна работа със студенти

В своята научна дейност Добрева работи със студенти от МУ-Варна като извършва съвместни научни изследвания и провежда научни консултации със студенти от специалност „Фармация“ и Медицина, с които участва в Черноморски симпозиум за млади учени в областта на биомедицината през 2015 и 2018 г., NuGO week 2017 и др. младежки научни форуми, организирани от МУ-Варна.

Представената научна продукция и научните приноси на гл. ас. Добрева в тематичните научни направления свидетелства за нейното активно участие в научната дейност на катедрата и МУ-Варна. Добрева е изграден учен, специалист по течнохроматографски методи и помага на младите колеги от катедрата в техните научни проекти. Научните направления, в които работи са актуални с приложно значение и имат бъдещо развитие.

Професионални квалификации

- Преминала е обучение за работа с течен хроматограф и работи с хроматографска апаратура и спектрофотометър.
- Регистрирана е за специализация от 01.08.2016 г по специалност Теоретични основи на медицинската химия към МУ-Варна.

3. Оценка на учебно-преподавателската работа

Диана Добрева има голям преподавателски стаж като асистент и главен асистент – общо повече от 17 г , като 10 години са в катедра Химия на МУ - Варна. Според приложената справка, общата аудиторна заетост на Мерджанова за последните 5 години варира от 348 до 496 ч при норматив от 360 ч.

Водила е избрани лекции от обучението по Химия за студенти специалност Медицина и Аналитична химия на студенти по Фармация.

Провежда лабораторни и семинарни упражнения по Химия на студенти специалност Медицина, по Аналитична химия за специалност Фармация.

Според представените материали гл. ас. Д. Добрева е участвала в изготвянето на избрани раздели от 1 учебно помагало по Аналитична химия за упражнения на студенти специалност Фармация.

Като колега, с който работя от десет години ще разчитам и в бъдеще на опита на гл. ас. Добрева в дисциплината Аналитична химия както и за подобряване на Помагалото по Аналитична химия.

Участва като член на изпитни комисии на семестриални изпити по „Химия“ за студенти специалност „Медицина“ и „Аналитична химия“ за студенти специалност

„Фармация“. Член е на комисия за проверка на изпитни работи по „Химия“ на кандидат-студенти.

Участва и в актуализиране на учебна програма за докторанти по акредитираната научна специалност „Биоорганична химия, химия на природни и физиологично активни вещества“.

От 2018 г е определена за курсов ръководител на студенти I курс, специалност Фармация, като отговорен асистент с организационни умения, който познава административните разпоредби в учебната работа на Университета.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Смятам, че гл. ас. Диана Атанасова Добрева, дх е изграден научен специалист и опитен преподавател, който ще допринесе за научното развитие на катедра Химия. Представените документи за настоящия конкурс, нейното научно развитие и активна учебно-преподавателска дейност напълно отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „Доцент“, определени в Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет „Проф. д-р Параклев Стоянов“ — Варна.

Убедено препоръчвам на членовете на Научното жури да гласуват положително за избора на гл. ас. Диана Атанасова Добрева, дх за заемане на АД „доцент“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2 „Химически науки“, по специалност Химия за нуждите на Катедра Химия.

5.09.2018 г
гр. Варна

доц. Станислава Георгиева

